23

PROCOPIENII

Revista elevilor şi profesorilor de la
Liceul "Ştefan Procopiu" din Vaslui

Anul X, nr. 23, august 2020

Procopienii

Revista elevilor şi profesorilor
de la Liceul „Ştefan Procopiu” - Vaslui

Anul X, Nr.23 / august 2020

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ÎN ATENŢIA COLABORATORILOR REVISTEI

Colaboratorii revistei (elevi şi profesori) trebuie să respecte următoarele cerinţe:

- **articolele să fie trimise în format electronic, scrise cu fontul TIMES NEW ROMAN, dimensiunea literei 12, cu DIACRITICE, spaţierea la un rând, format A4;**
- **articolul poate fi însoţit de fotografii și bibliografie (acolo unde este cazul);**
- **articolul să fie corect redactat din punct de vedere tehnic şi gramatical;**
- **articolul nu trebuie paginat;**
- **materialul să fie însoţit de numele şi prenumele autorului;**

Articolele se pot referi la: parteneriate europene, proiecte educative locale, judeţene sau naţionale, concursuri, activităţi curriculare şi extracurriculare, creaţii ale profesorilor şi elevilor (poezie, proză, eseu, puncte de vedere, mesaje, gânduri, reportaje, interviuri), articole cu caracter ştiinţific etc. Articolele vor fi trimise pe următoarea adresă de email: danielahobjila@yahoo.com

Revista ”PROCOPIENII”
Nr. 23/august 2020
ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Colectivul de redacţie:

Gina Cucoș
Ionela Cristina Busuioc
Doina Mazga
Maria Ciulei
Mihaela Apopuțoaie
Diana Loghin
Diana Luca
Mihaela Mărăndescu
Teodora Mandrea
Mioara Prelipceanu
Cristian Loghin

Coordonator:
Prof. Daniela Ramona CROITORU

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Cuprins

Elevii procopieni (p.4)

Zilele școlii, ediția 2020 (p. 8)

GET IN SHAPE FOR EUROPE (p. 23)

Cultură și civilizație în România (p. 33)

Educație prin lectură (p. 42)

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Elevii procopieni

Un copil minunat.....

Mă numesc Ghimpu Adriana-Mădălina și am terminat clasa a XI-a , la profilul filologie, având dirigintă pe doamna profresor Mandrea Teodora. Am ales acest profil din pasiunea mea pentru limba și literatura română cât și pentru limbile străine: voiam să aprofundez limba franceză, unde aveam o bază bine formată, și să învăț limba engleză unde cunoștințele erau puține.

Limba franceză a fost și va fi mereu limba mea de suflet, o limbă pe care mereu o voi considera ca fiind complicată, dar totodată plină de eleganță și de rafinament. Am început să merg la Olimpiada de Limba Franceză deoarece am considerat acest lucru un prilej de a învîța cât mai multe având o motivație bine stabilită. Ţelul meu nu a fost neapărat să obțin un loc mai bun ci mai degrabă să învăț cât mai multe lucruri care să mă ajute și pe viitor. A fost greu, într-adevăr, însă în clasa a XI-a am reușit să obțin premiul III atât la faza locală cât și la cea județeană, ceea ce m-a bucurat enorm deoarece munca mea și a doamnei profesor de limba franceză a dat roade. Consider că orice olimpiadă la care participă un elev este importantă deoarece îl pregătește emoțional pentru examenele următoare din viața sa precum bacalaureatul. Te obișnuiești cu atmosfera, înveți să îți stăpânești emoțiile, ceea ce este foarte important.

Când te decizi că vrei să participi la o olimpiadă în primul rând, trebuie să știi că acest lucru necesită timp, că trebuie să te dedici mai mult disciplinei respective, iar gestionarea timpului este foarte importantă deoarece pe lângă pregătirea pentru olimpiadă mai trebuie să te pregătești și pentru celelalte obiecte de la școală. În al doilea rând, trebuie să știi că învățatul necesită mult exercițiu, iar pentru a progresa nu este de ajuns doar informația, ci modul în care o putem pune noi în practică și în care o putem folosi, după cum spune și Seneca: ''O parte a virtuții constă în învățătură , alta în exercițiu: trebuie pe de o parte să înveți, pe de alta să întărești prin practică ceea ce ai învățat''

Mereu trebuie să vedem partea bună din orice lucru iar dacă rezultatele pe care nu le obținem nu sunt cele dorite nu trebuie să ne descurajăm deoarece informațiile pe care le-am acumulat vor rămâne și ne putem folosi de ele. Eu mereu am considerat participarea la olimpiade ca fiind o motivație mult mai bună de a învăța, și dacă mă uit în urmă, dacă nu aș fi participat la olimpiadă, probabil nu aș fi ajuns la nivelul la care sunt acum. Am participat și la Olimpiada de Psihologie unde rezultatele nu au fost cele dorite dar nu m-am descurajat deoarece prihologia este o disciplină unde am învățat cu plăcere, unde m-am pregătit cu doi domni profesori, care m-au făcut să pătrund cu drag în tainele acestei materii. Deși la momentul actual mă pregătesc pentru admiterea la medicină nu regret nici un moment că am ales un profil uman deoarece aici este locul unde am întâlnit profesori minunați, și locul în care am legat prietenii. În această clasă în care sunt m-am format ca om intrând ca un copil nedumerit și devenind pe parcurs un copil cu încredere în sine.

Încurajez orice elev care consideră că îi place o disciplină anume și vrea să o aprofundeze să nu ezite să participe la olimpiade deoarece din acest lucru nu are decât de câștigat.

Elev: Ghimpu Adriana-Mădălina, prof.îndrumător Luca Diana

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

From a tree to an adventure book

My life changed when I got printed at Sydney Printing House. I used to be the oldest, wisest tree in the Australian forest. Unfortunately, tall enough so nobody could see me. My crown was majestic, my branches strong. How close to the sky I was! But no traveler ever looked up- just leaned against me, or took a selfie nearby, hung bags or grabbed a branch to keep balance. Nobody hugged me. Lovers carved hearts on my body. God, it hurt! Just koalas or frogs visited me, climbing up the gossip to my ears.

When I heard the big trucks, I thought of rescue. Jimmy the kangaroo had spread news about enormous bushfires.”Run!” he said.”But my roots… if I run, people will have no shadow…” Big men with helmets pulled the chainsaws. No need to remember the pain.

At the wood factory, terrible employees. Had they paid attention, lots of quality wood wouldn’t have arrived in the fireplace.

Anyway, here I am, a new glossy book. *Adventures of the Australian talking tree*. Kids queue for a signed copy .I wonder what is wrong with people, missing the real thing.

Radu Mandrea, clasa a X-a A

Life of a Pencil

Every day, I am used, sharpened, reused and so on. Sometimes I'm forgotten in the bag, sometimes I'm broken by my user's mistake. I am bitten and tightened without mercy when my user has a difficult test to solve at school. It's true, I'm small and insignificant. Nobody thinks that we have been the basis of many inventions, in the hands of many writers and poets.

5000 years ago in ancient Egypt my ancestors were used as writing tools from bamboo stems. I grew up and developed with humanity. It is very difficult for me to attach myself to someone, I am always loaned to another user, very cheap to buy, but expensive in product. I can draw a line of 50 km, to leave a writing that can be deleted and modified. But for me that doesn't matter, I am a pencil that has done its duty for thousands of years.

Through me, a pencil like any other, I developed people's creativity and inspiration to create new things, which I never thought would ever be achievable. And yet, I am not paid the attention I should have deserved.

Mihai Stavar, clasa a XI-a E

Prof. coord.: Teodora Mandrea

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Imagine you are something nobody's paying attention to

More and more people are starting to use the new generation technology, and forget about the spiritual ,old fashion way of relaxing, the best example I can give is reading. So, if I chose an object, it would be an old dusty book that nobody is reading but it hides valuable knowledge.

As I am starting to imagine, I can already feel the loneliness, the profound depression when my owner's kid almost touches me when looking for a lost toy that probably he is not going to find.

My biggest happiness is when my owner, the one that I helped, keeping him interested in his childhood , cleaning up in the room, finds me , looks at me, an says :" Thank you for the good old times." Then the depression comes back, feeling him put me back in my lonely dark place, I'll escape from the day that I'll die.

I don't know if anybody understands me when I say: I would give anything, even my own life, to be read one last time.

Dinis Matasaru, clasa a X-a A

Little unnoticeable thing

Have you ever wondered what is it like to be something with so little importance that nobody's paying attention to? Well, that's the story of my life. I'm not a person, I'm rather something that tells you when the hot season of the year ends. Can you guess?

You are right, I am what you call a leaf. I come back to life in the spring ,that is my favorite time of the year because I love looking at people and seeing them happy because of the warm weather. I love seeing children playing in the parks and laughing, as a leaf, I can only dream to do that.

Once, I was laying on the ground when a boy stepped on me, "Be careful, kid" I said hoping I will get a response, but instead he talked to his friend "Imagine if leaves could talk!" he said,I screamed after him angrily "But we can!".Because of what I am, no one even notices me and being stepped on has become something normal.

In my life, I have seen so many beautiful places that humans only can dream of. Even if no one is paying attention to me, I will keep being positive. That's what leaves do, right?

Ioana Chiriloaei, clasa a X-a C

Prof. coord.: Teodora Mandrea

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Șefii de promoție 2020

În data de 29 mai, primarul Vasile Pavăl a vizitat fiecare liceu din Vaslui pentru a felicita pe cei șapte șefi de promoție, pe părinții și profesorii acestora, precum și pe directorii unităților de învățământ liceal, oferindu-le diplome, flori și plachete pentru a-și aminti, peste ani, de frumoasele rezultate ale strădaniei lor în ale învățării.

Şefii de promoţie 2020 sunt:

- clasa a XI-a - eleva GHIMPU ADRIANA MĂDĂLINA (clasa a XI-a E) profil UMAN, specializarea FILOLOGIE, media generală: 9,94.
- clasa a XII-a - eleva APORCĂRIŢI ANDREEA (clasa a XII-a D), profil UMAN, specializarea FILOLOGIE, media generală: 9,85.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Zilele școlii, ediția 2020

Tema ediției: Procopienii și comunitatea locală

Partenerii școlii sunt: familia, autoritățile locale, poliția, unitățile sanitare, biserica, agenții economici, organizațiile nonguvernamentale. Parteneriatul scolii cu agenții comunitari poate funcționa în mai multe feluri:

- punerea în comun a resurselor (materiale, umane, financiare, logistice, de timp,
- informaționale etc.) pentru binele comun;
- activități/proiecte/programe comune;
- alocarea de resurse din partea agenților comunitari către scoală;
- voluntariat si implicare în acțiuni la nivel comunitar;
- testarea nevoilor locale;
- formarea resurselor umane;
- atragerea de resurse către comunitate, etc.

Scoala, alături de alte instituții care funcționează în comunitate este direct influențată de nivelul de dezvoltare comunitară. Dezvoltarea scolii trebuie privită din cel puțin două perspective:

- aceea a eforturilor depuse de către comunitate în ansamblu în scopul dezvoltării: autorități active, oameni implicați, nivelul investițiilor crescut, venituri bune pe cap de locuitor, investiții în infrastructură în general si în infrastructura scolii etc.;
- eforturi depuse de către scoală în scopul adaptării la cerințele comunității: management participativ, conlucrare cu autoritățile, părinții, implicare a cadrelor didactice si pregătirea adecvată a acestora etc.

La ediția din 2020 a Zilelor școlii au fost prezentate câteva dintre colaborările procopienilor cu agenții comunitari:

- ”Permisul meu pentru cultură” – prof. Maria Ciulei
- ”Procopienii și voluntariatul” – prof. Diana Loghin
- ”Procopienii și agenții economici” – profesorii de la catedra de discipline tehnice
- Colaborări cu Biblioteca Județeană ”Nicolae Milescu Spătaru” – prof. Mihaela Mărăndescu, pedagog Mioara Prelipceanu

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

PERMISUL MEU PENTRU CULTURĂ

Prof. Maria Ciulei

Parteneri:
Muzeul Judeţean "Ştefan cel Mare" Vaslui
Biblioteca Judeţeană „Nicolae Milescu Spătarul" din Vaslui

Istoric:

- 2011-2012 activitate in cadrul Proiectului SCAN cu titlul „Contribuţia bibliotecii şi a muzeului în dezvoltarea personală a elevilor de liceu"
- Sloganul proiectului "Elevii de liceu la bibliotecă şi muzeu"

- 2012-2013 „Contribuţia bibliotecii şi a muzeului în dezvoltarea personală a elevilor de liceu"
- Sloganul proiectului "PERMIS PENTRU CULTURA"

- **Din 2018-2019 "PERMISUL MEU PENTRU CULTURA - Contribuţia bibliotecii şi a muzeului în dezvoltarea personală a elevilor de liceu"**

Scopul proiectului:

- dezvoltarea deprinderilor de lucru cu cartea, precum şi cunoaşterea reperelor cultural-istorice specifice zonei Moldovei şi judeţului Vaslui în vederea integrării elevilor în mediul social oferit de instituţiile de cultură locale

Grupul ţintă este format din 100 de elevi din clasele a IX-a şi a X-a.

Activităţi:

- Activitatea nr.1: „Resurse educationale nebanuite - Permis de bibliotecă"

- Activitatea nr.2: „Biblioteca şi muzeul în viaţa elevului de liceu" Ce ştie şi ce ar trebui să ştie elevul despre bibliotecă şi muzeu.

- Activitatea nr. 3: „Cultura locală şi oamenii de cultură care ne fac cinste"

- Activitatea nr. 4: „Am devenit mai informat"

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

PROCOPIENII ȘI VOLUNTARIATUL

Prof. Diana Loghin

„Săptămâna legumelor și fructelor donate”– activitate în cadrul SNAC România

SNAC presupune dezvoltarea activităţii de voluntariat realizată de copii/elevi din învăţământul preuniversitar şi studenţi, care permite acestora să devină cetăţeni informaţi și devotaţi solidarităţii umane. Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui susține prin proiectele sale voluntariatul promovat prin Strategia Națională de Acțiune Comunitară!

„Săptămâna legumele și fructele donate" - 20-24 noiembrie 2017

- S-au implicat elevi de la 37 de clase coordonați de diriginți și profesorii lor.
- S-au strâns peste 500 kg de fructe și legume care au fost donate
    - Centrului de Primire în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat și Exploatat
    - Adăpostului de Zi și de Noapte pentru Copiii Străzii
    - Unor familii nevoiașe.
- S-a colaborat cu CSEI „E. Polihroniade” Vaslui pentru identificarea familiilor care au primit sprijinul elevilor și cadrelor didactice.

„Săptămâna legumele și fructele donate" – 19-23 noiembrie 2018

- În perioada 19–23 noiembrie 2018, LSP Vaslui a organizat o campanie socială de sprijinire a copiilor aflați în dificultate. Prin această activitate extracurriculară, elevii au avut prilejul de a dărui cu mult drag și bucurie din roadele toamnei unor copii ce au nevoie de mai mult ajutor din partea comunității.
- În paralel cu promovarea campaniei la nivelul unităţii prin intermediul cadrelor didactice (diriginți și profesori), s-a efectuat colectarea fructelor şi a legumelor. S-au implicat elevi de la peste 35 de

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

clase coordonați de diriginții și profesorii lor. Voluntari au fost și ambasadorii juniori din echipa EPAS, dar și elevi implicați în Proiectul ERASMUS+ „GISE”.

- Peste 100 kg de fructe și legume au fost donate Centrului de Primire în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat și Exploatat.
- Peste 500 kilograme de fructe și legume au fost donate copiilor Grădiniței Buscata, com. Ivănești.

„Săptămâna legumele și fructele donate" – 25-29 noiembrie 2019

- Ambasadorii procopieni juniori împreună cu Clubul Kiwanis Vaslui au urmărit sprijinirea copiilor aflați în dificultate, creșterea gradului de responsabilitate față de comunitate.
- În data de 04 decembrie 2019, ambasadorii procopieni juniori au donat legume și fructe familiei elevului Loghin Alexandru, din localitatea Dumești, județul Vaslui, a cărui locuință a ars în noaptea de 30 octombrie 2019.

Prin organizarea și desfășurarea campaniei „Săptămâna legumele și fructele donate" se urmărește

- sensibilizarea elevilor și profesorilor cu privire la situația dificilă în care se află persoanele afectate de lipsa de alimente
- consolidarea abilităților copiilor de a trăi împreună cu ceilalți într-o societate unită și solidară, în care contează valențele umanitare, implicarea, angajamentul, responsabilitatea.

Activitățile **„Săptămâna legumele și fructele donate"** au fost realizate în colaborare cu Clubul Kiwanis Vaslui.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Campaniile din programul caritabil "Dăruind vei dobândi"

Obiectivele activităţilor:

- cultivarea la elevi a ideii de solidaritate socială,
- diversificarea activităţilor de voluntariat şi de caritate în care elevii se pot implica;
- exersarea abilităţilor de comunicare prin contactul cu medii sociale diverse;
- dezvoltarea cunoaşterii sociale şi a capacităţii de cunoaştere, înţelegere şi acceptare a diversităţii.

„Cutia de pantofi" (17 decembrie 2018)

- **Şcoala Primară Stejaru, comuna Pungeşti**
- Elevi de la liceul nostru au distribuit celor 48 de copii, preşcolari şi elevi în clasele I-IV cadourile pregătite de către elevi şi cadre didactice din şcoala noastră.
- Elevii şcolii Stejaru au prezentat un moment artistic interpretând colinde şi ne-au mulţumit oferind grupului o felicitare şi un aranjament de Crăciun.

„Dăruind vei dobândi" (18 decembrie 2018)

- **Centrul Medico-Social Băceşti**
- Elevii au distribui pachete cu alimente, dulciuri şi fructe şi au prezentat un scurt moment artistic interpretând colinde şi alte cântece de Crăciun.

„Dăruind vei dobândi" (22 mai 2019)

- **Centrul Medico-Social Băceşti.**
  Elevii au distribui pachete cu alimente, dulciuri şi fructe beneficiarilor din centru.

„Cutia de pantofi" (18 decembrie 2019)

- **Şcoala Primară Toporăşti, comuna Pungeşti,**
- Elevi de la liceul „Ştefan Procopiu" au oferit celor 36 de copii, preşcolari şi elevi în clasele I-IV, cadourile pregătite de către elevi şi cadre didactice din şcoala noastră.

Elevii procopieni au participat la Campania de colectare de jucării și jocuri pentru copii "Cu o jucărie, faci o bucurie...", campanie desfășurată în colaborare cu Biblioteca Județeană "Nicolae Milescu Spătaru" Vaslui. Jucăriile și jocurile colectate au fost donate Spitalului Județean de Urgență Vaslui, secția Pediatrie.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ZILE CU MUZICĂ LA BIBLIOTECĂ

Pedagog Mioara Prelipceanu

PARTENER: Biblioteca Județeană "Nicolae Milescu Spătarul" Vaslui

GRUP ŢINTĂ:

- **Beneficiari direcţi**: elevele interne ale Liceului *„Ştefan Procopiu"* Vaslui, utilizatori ai Bibliotecii Judeţene Vaslui;

OBIECTIVELE PARTENERIATULUI:

- Participarea elevilor de la internatul de fete din cadrul Liceului **„***Ştefan Procopiu"* la lansările de carte;
- Asigurarea condiţiilor optime a procesului de învăţământ prin implicarea responsabilizarea părţilor în educaţia elevilor pe parcursul derulării Acordului de Parteneriat;
- Înscrierea elevelor din cadrul internatului şcolii ca utilizatori activi ai bibliotecii;
- Aniversarea şi comemorarea marilor compozitori din muzica românească şi universală;
- Cunoaşterea şi promovarea serviciilor oferite de Biblioteca Judeţeană Vaslui;
- Valorificarea documentelor multimedia: DVD-uri, CD-uri, cărţi pe suport electronic, filme documentare şi artistice, existente în colecţia Bibliotecii Judeţene Vaslui.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Activităţi desfăşurate în anul şcolar 2017-2018

- **14 Octombrie** – Ciprian Porumbescu (1853-1883) – 165 de ani de la naşterea compozitorului, violonistului, pianist şi dirijor român;
- **Noiembrie 4 – 22 noiembrie** - 55 de ani de când la Bucureşti s-a desfăşurat primul Concurs Festival Internaţional de muzică *„George Enescu”*;
- **Decembrie** – Giacomo Puccini (1858-1924), 160 de ani de la naşterea compozitorului italian de muzică de operă;
- **15 Ianuarie** – Ziua Culturii Naţionale: Recital muzical pe versurile marelui poet Mihai Eminescu;
- **14 Februarie** – 131 ani de la inaugurarea Ateneului Român;
- **Martie** – Muzică şi poezie dedicate Zilei Internaţionale a mamei;
- **30 Aprilie** – Ziua Internaţională a Jazz-ului;
- **9 Mai** – Ziua Europei – Expunere *„Viaţa şi activitatea compozitorului Ludwing van Beethoven”*, Audiţie muzicală *„Simfonia a IX-a”*;
- **1 Iunie** – Ziua Internaţională a copilului, recital de muzică şi poezie.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Activităţi desfăşurate în anul şcolar 2018-2019

- **Octombrie** - Ciprian Porumbescu (1853-1883) 165 de ani de la naşterea compozitorului, violonistului, pianistului şi dirijor român;
- **4 – 22 Noiembrie**, 55 de ani de când la Bucureşti s-a desfăşurat primul concurs festival internaţional de muzică *„George Enescu”*;
- **22 Decembrie** - GIACOMO PUCCINI (1858-1924) 160 de ani de la naşterea compozitorului şi muzicianului italian;
- **Ianuarie** - ZIUA CULTURII NAŢIONALE. Gând pentru Eminescu. Evocare despre viaţa şi opera poetului Mihai Eminescu. Recital de muzică şi poezie pe versurile poetului;
- **Martie** 2019 *„OMAGIU MAMEI”;*
- **7 mai** ZI COMEMORATIVĂ, P. I. Ceaikovski;
- **Iunie** - Leonardo da Vinci, vizionare film.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

SEDUCȚIA LECTURII

Prof. Mihaela Mărăndescu

PARTENER: Biblioteca Județeană ”Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

Proiectul ”Seducția lecturii” a fost implementat pe parcursul anului 2019.
Coordonatori: Bibliotecari: Geantă Cornelia, Bîrsan Gabriela,
Profesor Mărăndescu Mihaela

Obiectivele colaborării:

- Promovarea colecțiilor bibliotecii
- Conştientizarea utilizatorilor, mai ales a celor potenţiali, de necesitatea includerii bibliotecii alături de şcoală în preocupările permanente, pentru dezvoltarea competenţelor de comunicare şi socializare, a creativităţii și pentru formarea unei gândiri analitice.
- Dezvoltarea interesului pentru lectură al elevilor
- Promovarea imaginii bibliotecii şi a serviciilor oferite
- Atragerea nonutilizatorilor către bibliotecă

2019 – Anul Cărții în România

Alte colaborări: În perioada ianuarie-noiembrie 2020, se va desfășura proiectul „Literatura și celelalte arte”, în cadrul căruia elevii vor transforma limbajul literar în limbajul altor arte: muzică, pictură, dans, teatru, fotografie sau machete arhitecturale.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

GET IN SHAPE FOR EUROPE

În perioada 1 septembrie 2018-31 august 2021, Liceul "Ștefan Procopiu" implementează proiectul de schimb interșcolar "Get in shape for Europe" (GISE). Parteneriatul este coordonat de Liceul "Ștefan Procopiu" Vaslui. Parteneri sunt 4 școli din Bulgaria, Grecia, Italia și Polonia. Scopul proiectului este promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, a incluziunii sociale și a cetățeniei active și dotarea elevilor și profesorilor cu informațiile și cu competențele necesare pentru a deveni cetățeni europeni informați și implicați. Proiectul este finnațat de Comisia Europeană prin programul ERASMUS+.

În perioada 10-12 octombrie 2019 a avut loc ediția a III-a a evenimentului "ERASMUS+ Days" cu scopul promovării programului ERASMUS+, programul Uniunii Europene pentru educație, formare, tineret și sport în perioada 2014-2020.

Astfel, în data de 10.10.2019, circa 75 de elevi și profesori de la Liceul "Ștefan Procopiu" din Vaslui au marcat acest eveniment prin activitatea "Impactul proiectelor ERASMUS+ asupra dezvoltării competențelor cheie". Cu acest prilej, elevii din grupurile țintă ale parteneriatelor strategice ERASMUS+ implementate de Liceul "Ștefan Procopiu" în anul școlar 2019-2020 ("Get in shape for Europe"-GISE și "21st Century Teaching"-Acquiring Skills and Expertise Using Mobile Devices and the Future Classroom) au devenit ambasadori **#ErasmusDays2019 și au** evidențiat impactul pe care aceste proiecte l-au avut asupra dezvoltării lor personale și profesionale.

Activitatea a fost organizată de profesorii Croitoru Daniela, Vlad Ina, Busuioc Ionela, Trifan Diana, Mazga Doina, Mititelu Isabela.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Metoda principală de desfășurare a activității a fost ”Cafeneaua publică” prin care elevii au făcut schimb de informații privind impactul participării lor la activitățile proiectelor ERASMUS$^+$ asupra dezvoltării celor 8 tipuri de competențe cheie (competențe de alfabetizare, competențe multilingvistice, competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii, competențe digitale, competențe personale, sociale și de a învăța să înveți, competențe cetățenești, competențe antreprenoriale, competențe de sensibilizare și expresie culturală).

La fiecare masă, discuțiile au vizat un singur tip de competență cheie. În timpul discuțiilor, elevii-gazdă au notat pe o foaie de flipchart ideile menționate de ceilalți elevi. După desfășurarea rundelor de discuții, elevii-gazdă au prezentat rezumatul a ceea ce s-a discutat la fiecare masă. A fost organizat un concurs de cultură generală prin utilizarea aplicației Kahoot (competențe digitale) privind diverse aspecte legate de cultura și civilizația orașelor unde se află școlile partenere în cele două proiecte ERASMUS$^+$ (competențele de sensibilizare și expresie culturală). Evaluarea activității s-a realizat prin aplicarea metodei Exit slips.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

În data de 19 octombrie 2019, 5 cadre didactice (Busuioc Ionela, Ciulei Maria, Croitoru Daniela, Mazga Doina, Popa Alina) au reprezentat Liceul ”Ștefan Procopiu” la Conferința de diseminare organizată de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui pentru a marca evenimentele europene Erasmus+ Days 2019 și European Vocational Skills Week 2019.

Conferința a avut ca scop realizarea unui schimb de experiențe, metode și exemple de bune practici în implementarea proiectelor europene din cadrul programului ERASMUS$^+$ între cadrele didactice de la unitățile de învățământ din Vaslui (în zilele anterioare, asemenea evenimente de diseminare au fost organizate și la Bârlad, respectiv Huși). Cu acest prilej, reprezentanții școlilor vasluiene au prezentat rezultatele proiectelor Erasmus+ implementate și au subliniat impactul acestora asupra cadrelor didactice, elevilor, unităților de învățământ, comunității locale.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

În perioada 15 septembrie-15 noiembrie 2019, membrii Clubului European au fost implicați în campania de informare și conștientizare **”Deschide ochii!”** care are ca scop dezvoltarea gândirii critice în rândul elevilor în ceea ce privește utilizarea internetului și a rețelelor de socializare. În cadrul campaniei sunt organizare 21 activități care au abordat teme precum ”Tehnici de manipulare prin mass media”, ”Fapte vs. Opinii”, ”Dezinformare și manipulare prin Fake News”. Au participat circa 300 de elevi care au fost informați în legătură cu pericolele utilizării internetului și a rețelelor de socializare și și-au însușit câteva sfaturi prin care să le ocoleasc. Elevii au înțeles că trebuie să fie mai atenți atunci când utilizează diverse site-uri și aplicații, când distribuie informații, știri, fotografii.

În perioada 16 noiembrie 2019-8 martie 2020, membrii Clubului European de la Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui au organizat campania de informare și conștientizare cu titlul **”Fără ură, cu toleranță!”**. În cadrul acestei campanii au fost organizate 54 de activități referitoare la discursul instigator la ură și manifestări de tip bullying și cyberbullying. Elevii sunt foarte activi pe internet, pe rețelele de socializare dar ei nu dețin competențele media care sa le permită identificarea discursului incitator la discriminare și violență. Elevii trebuie învățați se comporte responsabil în calitate de ”generatori de conținut online”. Spațiul online este un spațiu public și astfel toate principiile unei societăți democratice *pot* și *ar trebui să fie* aplicate și în mediul online. În acest context, rolul tinerilor și tinerelor în mediul online este extrem de important în combaterea discursului instigator la ură. Mediul online este și un spațiu al participării, mai ales în ceea ce privește procesele de guvernare ale Internetului. Au participat circa 500 de elevi.

Motto: ”*Nimeni nu se naște urând o altă persoană pentru culoarea pielii sale, mediul în care trăiește sau religiasa. Ca să urăști trebuie să înveți să urăști, iar dacă ura se poate învăța, atunci și iubirea se poate învăța. Pentru că iubirea se apropie mult mai repede de inima omului decât ura*” (Nelson Mandela)

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Campania ”Fără ură, cu toleranță!” este marcată de zile importante din calendarul european și mondial:

- **16 noiembrie**-Ziua Mondială a Toleranței
- **20 noiembrie**-Ziua Mondială pentru Drepturilor Copilului
- **25 noiembrie**-Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței asupra Femeilor
- **3 decembrie**-Ziua Internațională a persoanelor cu dizabilități
- **10 decembrie**-Ziua Mondială a Drepturilor Omului
- **18 decembrie**-Ziua Internațională a Migranților
- **20 decembrie**-Ziua Internațională a Solidarității Umane
- **27 ianuarie**-Ziua Internațională de Comemorare a victimelor Holocaustului
- **30 ianuarie**-Ziua Internațională pentru non-violență în școl
- 13 februarie-Ziua Siguranței pe Internet
- **8 martie** – Ziua Mondială a Femeii și Ziua Internațională pentru Combaterea Discursului Instigator la Ură împotriva Femeilor

”Împărtășim din experiența noastră!”

- În data de 10 decembrie 2019, 50 de elevi din grupurile țintă ale proiectelor de schimb interșcolar ERASMUS$^+$ implementate de Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui în perioada 2018-2020 - ”Get in shape for Europe” (GISE) și 21st Century Teaching - Acquiring Skills and Expertise Using Mobile Devices and the Future Classroom) - au participat la diseminarea activităților transnaționale de învățare/predare/formare (activități de tipul ”Schimburi pe termen scurt ale grupurilor de elevi) care au avut loc în perioada 4-8 noiembrie 2019. Andreea, Georgiana, Răzvan și Bogdan, membri în echipa proiectului GISE, au prezentat rezultatele activității transnaționale ”Get in shape for Europe ... in Greece” găzduită de școala parteneră din Aigaleo, Grecia. Robert, Ionuț și Eduard, membri în echipa proiectului ”21st Century Teaching”, au prezentat rezultatele activității transnaționale găzduită de școala din Napoli, Italia. În a doua parte a activității a fost aplicat un test prin utilizarea aplicației Quizizz cu întrebări

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

referitoare la informațiile prezentate de elevi. Concluzia activității: Proiectele ERASMUS^{+} contribuie la dezvoltarea personală și profesională a elevilor!

În data de 12 decembrie 2019, şapte membri din Clubul European de la clasele a X-a B, a X-a E şi a XI-a A au participat la evenimentul **"Europa generaţiilor viitoare - brunch cu profesioniştii".**

Evenimentul a reunit oameni de afaceri, profesionişti şi tineri aflaţi în căutarea unei profesii. Această întâlnire răspunde nevoii tinerilor de peste 16 ani de a fi consiliaţi în alegerea unei profesii şi de a primi informaţii utile cu privire la viitorul lor profesional. Evenimentul a fost organizat de Centrul de Informare Europe Direct Vaslui din cadrul Consiliului Județean Vaslui.

În 2020 s-au împlinit 75 de ani de la eliberarea lagărului de concentrare nazist Auschwitz. Printr-o decizie a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (rezoluția 60/7 de la 1 noiembrie 2005), Ziua internațională de comemorare a victimelor Holocaustului este marcată anual la 27 ianuarie pentru a sensibiliza umanitatea cu privire la combaterea antisemitismului şi a altor forme de prejudecată, precum și la asigurarea respectării demnității și drepturilor fundamentale ale omului. Elevii de la clasele a X-a C și a XI-aD au marcat această zi prin vizionare de filme, discuții, realizare postere.

Ziua siguranței pe internet! (SAFER INTERNET DAY)

În anul școlar 2019-2020, Ziua siguranței pe internet a fost marcată pe data de 11 februarie 2020. Evenimentele din acest an s-au desfășurat sub tema ”Împreună pentru un internet mai bun!”. Ziua siguranţei pe internet este o bună oportunitate de a creşte gradul de conştientizare a pericolului online dar şi de a răspândi metodele necesare protecţiei utilizatorilor în mediul virtual.

În data de 12.02.2020, IPJ Vaslui reprezentat prin subinspector de poliție Alexandra Conurache de la Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității, a desfășurat o activitate referitoare la siguranța pe internet. Au participat 35 de elevi de la clasele a IX-a H și a X-a B. Activitatea a fost organizată în cadrul campaniei ”O lume fără frică!”. „O lume fără frică” este un loc în spațiul digital în care cei cyberbullied pot găsi încurajări, dar și povești ale celor care cunosc la fel de bine ce înseamnă să treci prin asta. Primele povești împărtășite au fost chiar cele ale influencerilor și vedetelor din România.

La nivelul Bibliotecii Județene ”Nicolae Milescu Spătaru”, perioada 10-14 februarie 2020 a fost proclamată Săptămâna Siguranței pe Internet. Cu acest prilej, prof. Curelaru Aurelia și bibliotecar Luminița Șerban au colaborat pentru organizarea activității ”Deschide ochii, informează-te! Ești în siguranță pe internet?”.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

În cadrul proiectului vor fi organizate 10 activități de învățare, predare și formare transnaționale dintre care 5 de tipul ”Schimburi pe termen scurt ale grupurilor de elevi”/”Short-term exchanges of groups of pupils” și 5 activități de învățare, predare și formare transnaționale de tipul ”Evenimente comune de formare a personalului pe termen scurt”/”Short-term joint staff training events”. În cadrul activităților transnaționale de învățare, predare, formare pentru profesori vor fi abordate următoarele teme: ”Predarea valorilor comune în Europa”, ”Interculturalitate și nediscriminare”, ”Competențele democratice în era digitală”, ”Practici incluzive”, ”Valori europene: egalitatea de gen și oportunități egale”. Până în prezent, au fost organizate 6 activități transnaționale (3 pentru elevi, 3 pentru profesori). Din cauza pandemiei, proiectul GISE a fost prelungit cu 12 luni având ca termen de finalizare data 31.08.2021. În anul școlar 2020-2021 vor fi organizate alte 4 activități transnaționale (2 pentru profesori, 2 pentru elevi). În anul școlar 2019-2020 au fost organizate 2 activități transnaționale celelalte 4 urmând a fi reprogramate pe parcursul noului an școlar. Din cauza pandemiei, implementarea proiectului a fost prelungită până la 31 august 2021.

În perioada 5-7 noiembrie 2019, 4 elevi de la Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui au participat în Grecia, alături de alți 40 de elevi din țările partenere în proiectul ”Get in shape for Europe” (Polonia, Italia, Bulgaria și Grecia) la o activitate transnațională de tipul ”schimburi pe termen scurt ale grupurilor de elevi” care a abordat subiecte legate de educația media. Participând la diverse sesiuni de lucru (dezbateri, seminarii, activități de grup, jocuri de rol), elevii au conștientizat capcanele utilizării noilor tehnologii, au înțeles că sunt ușor de manipulat prin intermediul mass-mediei și că trebuie să-și dezvolte competențe și abilități care să-i ajute să se descurce în era digitală pentru a înțelege știrile, informațiile și fotografiile pe care le văd, pentru a face distincția între adevărat și fals, între manipulare și informare. Elevii au concluzionat că este din ce în ce mai greu să se facă diferența dintre ceea ce este adevărat și ceea ce este fals motiv pentru care dezvoltarea competențelor media este absolut necesară pentru transformarea tinerilor în cetățeni europeni activi.

Tot în perioada 5-7 noiembrie 2019, 4 cadre didactice de la Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui au participat, alături de alți 19 profesori din Grecia, Italia, Bulgaria și Polonia, la activitatea transnațională de învățare, predare și formare ”Competențele democratice în era digitală” găzduită de partenerul grec. Sesiunile de lucru au vizat aspecte legate de: educația media în țările partenere, rolul profesorilor în dezvoltarea competențelor democratice ale elevilor, metode și activități de dezvoltare a gândirii critice a elevilor ca o armă împotriva manipulării și discriminării în mediul online, dezvoltarea în rândul elevilor a unui comportament tolerant și mobilizarea acestora în combaterea atitudinilor de discriminare din mediul online, aspectele pozitive și negative ale utilizării rețelelor de socializare, combaterea discursului instigator la ură. Sesiunile de lucru au contribuit la îmbunătățirea competențelor profesorilor privind proiectarea și implementarea unor activități de învățare

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

axate pe dezvoltarea competențelor democratice și civice ale elevilor, promovarea valorilor democratice și a drepturilor omului în spațiul virtual.

Participarea elevilor la activitățile Clubului European are ca rezultate intangibile precum:

- cunoștințe îmbunătățite despre valorile, principiile și politicile UE;
- abilități și competențe îmbunătățite (învățare interculturală, lucrul în echipa, organizare, comunicare, responsabilitate, adaptabilitate, flexibilitate, competențe digitale)
- noi atitudini (atitudine pozitiva față de UE, motivație de implicare în diverse activități, atitudini de tolerantă și respect reciproc, spirit critic, spirit civic)

Clubul European constituit în cadrul proiectului ”Get in shape for Europe” (GISE) contribuie la crearea unui mediu propice promovării principiilor școlii inclusive, adică o școală prietenoasă și democratică în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și fără excludere generate de originea etnică, dizabilitate, cerințe educaționale speciale, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare ale elevilor. Astfel, proiectul GISE își propune să contribuie la punerea în aplicare a politicilor europene menționate în documente ale Uniunii Europene (precum Strategia Europa 2020, Declarația de la Paris, Proposal for a Council recommendation - 17.01.2018) care urmăresc să promoveze o societate echitabilă, democratică și incluzivă. Un factor cheie în realizarea acestei strategii sunt competențele sociale, civice și interculturale care favorizează incluziunea. Proiectul de schimb interșcolar ”Get in shape for Europe” (GISE) este finanţat cu sprijinul Comisiei Europene prin programul ERASMUS^{+}.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

GISE - O PROVOCARE ȘI O OPORTUNITATE PENTRU ÎNVĂȚARE

Prof. Mihaela Apopuțoaie

Programul Erasmus+ reprezintă pentru fiecare unitate de învăţământ o şansă pentru dezvoltarea instituţională prin promovarea dezvoltării competenţelor sociale, civice, interculturale, prin combaterea unor aspecte negative ale societăţii actuale precum rasismul, discrimnarea, harţuirea, violenţa prin activităţi care au ca obiective creşterea performanţelor la învăţare a celor din grupuri defavorizate şi creşterea nivelului de alfabetizare.

In cadrul liceului < Ştefan Procopiu>,Vaslui s-au derulat deja o serie de proiecte ale căror obiective se regăsesc menţionate mai sus, cu un impact pozitiv major asupra profesorilor, asupra elevilor dar şi asupra instituţiei si care au contribuit la obţinerea cerificatului de <Şcoala Europeană > .

In perioada 25 februarie-1 martie 2019 am avut ocazia să particip în cadrul proiectului *Get in shape for Europe (GISE)* la activitatea transnațională C1-Short-term joint staff training Events - Teaching Common Values in Europe (organizator: Foreign Language Secondary School (Bulgaria, Pleven) alături de trei colege.

Scopul proiectului este promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, a incluziunii sociale și a cetățeniei active și dotarea elevilor și a profesorilor cu informațiile și cu competențele necesare pentru a deveni cetățeni europeni informați și implicați.

Fiecare participant a prezentat propria experienţă ERASMUS+, menționând proiectele la care a participat și activitățile de diseminare – valorizare desfășurate. Acesta a fost un bun prilej de a ne împărtăși exemple de bună practică.

In urma prezentarii politicilor naționale privind predarea valorilor europene în curriculum naţional al fiecărei țări participante s-a putut observa că în toate cele cinci țări, predarea valorilor europene comune se realizează prin integrarea acestor concepte în programa unor materii precum: educația civică, economie, educație socială, istorie, etc.

Predarea valorilor europene în școlile partenere se bazează pe stimularea simțului civic al tinerilor, prin înțelegerea importanței respectării cetățenilor și a instituțiilor publice, introducerea valorilor constituționale precum solidaritate, egalitate si responsabilitate, consolidarea noțiunii de cetățean European prin familiarizarea cu notiuni ca principiile constituționale, organizarea statelor membre și politica Uniunii Europene.

In cadrul seminariilor de bună practică, au fost prezentate platforma e-Twinning, un mijloc util în dezvoltarea competențelor sociale, civice și interculturale și in promovarea valorilor comune, dar și o

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

metodă de lucru, nouă, bazată pe sugestopedogie şi care pune accentul pe valorizarea și aprecierea elevilor, libertate de exprimare, așteptarea individualizată.

Au fost îmbinate conferinţe -„My Europe-My Future-My Voice-My Vote''susținută de profesor doctor în Științe, Krasimira Vasileva, profesor la Universitatea din Sofia, vizite interculturale şi activităţi de documentare -Muzeul Panorama Pleven, expoziția ”Dimensiunea europeană în artă” de la Galeria “Svetlin Rusev”, Muzeul Etnografic în aer liber ETAR.

Consider că participarea la această activitate transnaţională a avut un impact major asupra dezvoltării profesionale prin dobândirea de cunoştinte noi legate de valorile comune europene, de implicarea noastră ca profesori în transmiterea acestor noţiuni elevilor, dar şi de formarea atitudinii civice europene, de însuşirea de noi tehnici şi metode de lucru cu elevii. Un alt aspect important îl reprezintă dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză.

Un rol important l-a avut și asupra dezvoltării mele personale prin dezvoltarea unor competențe sociale (munca în echipă, relaționare, acceptarea unor puncte de vedere diferite) și interculturale (o mai bună înțelegere a diversității culturale, lingvistice și sociale).

Un impact pozitiv s-a notat şi asupra şcolii având in vedere că orice unitate de invăţământ trebuie să se implice în promovarea valorilor europene, formarea spiritului civic european. Prin implicarea în activităţi de promovare a incluziunii şi solidarităţii liceul îşi va promova imaginea în cadrul comunităţii locale, şi va atrage noi elevi.

Elevii au beneficiat de experienţa unor cadre didactice care au venit cu noi cunoştinţe despre valorile europene şi vor transmite aceste noţiuni prin metode si tehnici noi de predare invăţare mai atractive şi mai captivante.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Cultură și civilizație în România

Prof. Daniela Ramona Croitoru

”Cultură și civilizație în România” este denumirea unei competiții interdisciplinare adresată eelvilor din învățământul liceal. Concursul are trei secțiuni (Studiu privind particularitățile etnografice/etnologice și lingvistice locale, Studiu privind mentalități culturale și cercetare sociologică, Monografii istorice locale) și două probe (teoretică și practică). Pentru proba teoretică, echipajul format din 3 elevi realizează un portofoliu care conține prezentare a temei alese. Proba practică constă în susținerea temei alese prin utilizarea diverselor mijloace (grafice, audi-vizuale, obiecte, jocuri de rol) și prezentarea proiectului de conservare.

”Cultură și civilizație în România” promovează moștenirea culturală românească în rândul elevilor și încurajează cunoașterea de către aceștia a tradițiilor și obiceiurilor, vechilor meșteșuguri, credințelor și simbolurilor, a valorilor culturale românești. Participarea la acest concurs este un proces foarte complex care presupune cercetare teoretică și pe teren, istorie orală și utilizarea unor instrumente precum anchete, interviuri, chestionare, cercetări arhivistice etc. Caracterul complex este principala motivație a faptului că, de la an la an, la nivelul județului Vaslui, numărul echipajelor participante a scăzut constant.

De-a lungul carierei mele didactice, am coordonat echipaje care au participat la 7 ediții ale concursului ”Cultură și civilizație în România”: 2009, 2010, 2014, 2015, 2016, 2017 și 2018. Această incursiune oferă prilejul de a prezenta câteva aspecte privind valorile culturale românești.

În anul 2009, echipajul pe care l-am coordonat (format din elevele Bîicu Roxana, Găină Mihaela, Ursu Andreea) a participat la secțiunea ”Monografii istorice locale” cu o monografie a comunei Solești. Deşi majoritatea informaţiilor au fost preluate şi prelucrate dintr-o monografie realizată de 4 fii ai comunei, elevele din echipaj au crezut că demersul lor este util deoarece propunea o nouă structurare a conţinutului în sens modern, aşa cum este recomandată de profesorii de istorie. În al doilea rând, elevele din echipaj au venit cu numeroase completări datorită faptului că au studiat surse de unde am preluat informaţii ce nu se găsesc în monografia menţionată. De asemenea, unele completări se datorează discuţiilor pe care elevele le-au purtat cu unii săteni. Astfel, eleva Găină Mihaela a vorbit cu veteranul Ilie Nechifor, atunci în vârstă de 91 de ani, care ne-a povestit câteva lucruri despre viaţa sa şi despre participarea la cel de-al Doilea Război Mondial iar eleva Ursu Andreea a „furat” un descântec de la baba Alexandria Urechia şi a cules de la săteni informaţii despre obiceiurile de Paşte, de Sfântul Andrei şi de Crăciun. Descrierea unor obiceiuri precum Capra sau Jienii este ilustrată cu fotog rafii personale. De asemenea, munca celor trei eleve a scos la iveală informaţii despre diverse aspecte referitoare la comuna Soleşti, completând astfel parţial golul monografiei menţionate în legătură cu contribuţia locuitorilor soleşteni la apărarea patriei sau la aspectele vieţii cultural-artistice. Cele trei eleve au aplicat un chestionar unui număr de 50 de locuitori din satele Soleşti, Ştioborăni şi Satu-Nou. Chestionarul cuprindea 12 întrebări referitoare la comuna Soleşti. Analizând răspunsurile date de sătenii de diverse vârste, elevele au tras concluzia că soleştenii ştiu multe lucruri despre istoria comunei lor.

După cum se știe, Elena Cuza (născută Rosetti) și-a petrecut primii șapte ani din viață la Conacul Rosetti-Solescu din Solești. Tot aici, la 30 aprilie 1844, s-a desfășurat cununia religioasă a Elenei Rosetti cu Alexandru Ioan Cuza iar la 30 aprilie 1909, conacul s-a îmbrăcat în doliu atunci când a primit rămășițele pământești ale Elenei Cuza aceasta fiind înmormântată la Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Soleşti.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

În anul 2010 am coordonat echipajul format din elevele Alexa Ana Mari, Găină Mihaela, Ursu Andreea care a prezentat tema **"Hai la şezătoare!"**. Şezătoarea reprezintă unul dintre obiceiurile care au jucat un rol foarte important în viaţa socială a satului românesc. Este un obicei cu o mare semnificaţie socială deoarece contribuia la menţinerea unei mentalităţi colective în comunitatea satului. În funcţie de zona etnografică, acest obicei poartă nume diferite: "Furcărie", "Torcărie", "Strânsură", "Opaiţ", "Danţ" şi "Focuri", atunci când se organizează afară. Şezătorile se organizau în perioada iernii şi până când începea postul Paştelui (aproximativ perioada noiembrie-martie). În unele zone ale ţării, această perioadă este denumită Câşlegi. Este perioada în care nu se execută munci agricole iar lumea satelor intră într-o perioadă de repaus relativ. Sezonul şezătorilor începea după Lăsatul Secului de Crăciun (15 noiembrie). În unele zone ale ţării nu se organizau şezători în zilele de marţi şi duminică, nici în zilele de sărbătoare. Şezătorile se organizau în zilele lucrătoare. Se întâmpla, ca în aceeaşi seară să se organizeze chiar câte 3-4 şezători. Uneori erau şezători separte, pentru femeile căsătorite şi femeile nemăritate.

Principalele funcţii ale şezătorii sunt: funcţia economică, funcţia de comunicare, funcţia de valorizare a faptelor istorice, funcţia artistică, funcţia de reglare comportamentală, funcţia ludică. Valorile centrale ale şezătorii sunt: grupul-munca şi distracţia în grup, transmiterea de informaţii şi valori între generaţii, crearea unei atmosfere spirituale, atenuarea conflictelor interpersonale. Observând bogăţia şi complexitatea funcţiilor şi valorilor şezătorii ne putem da seama că ea corespunde unei nevoi profund şi specific umane, aceea de a trăi social, în comunicare şi comuniune cu semenii. Odată cu dispariţia şezătorii tradiţionale în România şi în Europa, nevoia aceasta profund umană s-a încercat să fie satisfăcută formal, prin întâlnirile de grup care reprezintă o tehnică larg răspândită de terapie psihologică şi informal prin întâlniri ale vecinilor şi prietenilor în mediul urban şi rural în mod cvasialeatoriu.

Înainte, acest obicei era răspândit în toată ţara. Acum, şezătorile organizate ad-hoc nu mai sunt dese. În comuna Soleşti din judeţul Vaslui, mai găsim astăzi acest obicei pe care, din când în când, localnicii îl organizează mai ales de dragul celor care le solicită prezenţa în cadrul unor manifestări tradiţionale. Şi în prezent vecinii se mai întâlnesc seara la "o poveste", dar nu la ceea ce ştiu ei că era sezatoarea. La Soleşti a devenit o tradiţie ca la Moşii de iarnă în comuna Soleşti să se organizeze şezătoarea „Tradiţii în actualitate". Această manifestare este organizată de Căminul Cultural „Elena Cuza" în parteneriat cu Şcoala Soleşti şi Consiliul Local.

Structura portofoliului prezentat a fost următoarea: 1. Șezătoarea între tradiție și modernitate, 2. Studiu de caz: Șezătoarea de la Solești, 3. Ghicitori, proverbe, snoave şi poveşti de la şezătorile de altă dată, 4. Amintiri despre șezătorile de altă dată, 5. Șezătoarea în opere literare.

În anul 2014, echipajul pe care l-am coordonat (format din elevele Proca Ștefania Cristina, Proca Roxana, Bursuc Ancuța) a prezentat tema **"Cântecul lemnului".** Portofoliul a fost structurat pe trei capitole. Primele două capitole, anume "Toaca–Cântecul care te cheamă la rugăciune" și "Funcționalitatea toacei", reprezintă o scurtă incursiune în investigarea acestui element al civilizației spirituale românești. Al treilea capitol prezintă rezultatele unei cercetări sociologice bazată pe chestionar. În ceea ce privește anexele, elevele au atașat acestui portofoliu un colaj cu fotografiile unor toace de la câteva biserici din județul Vaslui și un colaj cu legende despre toacă, dar și un DVD, care conține un interviu cu preotul Halapciug Corneliu care slujește la Biserica cu hramul Sfinților Gheorghe și Haralambie din satul Laza. De asemenea, DVD-ul conține și câteva filme cu persoane din Laza și Roșiești care au răspuns la întrebarea "Ce reprezintă toaca?".

În literatura de specialitate mondială, toaca este considerată un instrument de cult utilizat în Biserica Ortodoxă, cu răspândire preponderent în mediul monahal. Dar, pentru noi românii, toaca nu se reduce la un simplu instrument muzical și de cult, ci este un act liturgic complex. Nu întâmplător poporul român exprimă prin același termen – toaca – instrumentul liturgic, repertoriul muzical realizat de acesta, acțiunea de a bate (a toca), un anumit timp al zilei (vremea toacei), anume cel la care toaca anunță începutul serviciului divin (Vecernia).

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Toaca este folosită de creştini încă din secolul al IV-lea. De atunci şi până în prezent, creştinii sunt chemaţi la dialogul cu Dumnezeu prin simplul şi melodiosul sunet al unui lemn. Obiceiul chemării la rugăciune prin baterea toacei se păstrează cu multă evlavie mai ales în România. Obiceiul românilor de a bate toaca pentru chemare la serviciul divin este consemnat în secolul al XVI-lea de mitropolitul Varlaam în Cazania de la 1643.

Portofoliul ”Cântecul lemnului” conține informații despre tipurile de toace existente în mănăstirile și bisericile ortodoxe din România, despre construcția toacelor, despre modalitățile de utilizare, despre simbolistica mistică ortodoxă a semnelor încifrate pe toacă și în tehnica instrumentală, despre muzica de toacă în cadrul genurilor folclorului, despre funcția liturgică a toacei, despre Obiceiuri populare ce utilizează toaca de la biserică.

Pe lângă regulile stabilite de tipicul bisericesc, fiecare biserică și mănăstire are unele particularități ale modului de utilizare a toacelor și clopotelor, neconsemnate în surse documentare oficiale, care înfrumusețează tradiția locală. În general se respectă tipicul bisericesc în privința momentelor la care se bate toaca; ceea ce diferă sunt structura ansamblului și a suitelor.

Inițial, toaca se bătea diferit în mănăstiri, față de biserici. La mănăstire, toaca se bătea pe tot parcursul anului, pe când în biserici, sunetul de toacă se auzea numai înaintea Paștelui, din Joia Mare și până la Înviere, când nu se mai trăgeau clopotele. Astăzi, și la biserici, toaca răsună tot anul, împreună cu clopotele. Toaca nu înlocuiește clopotul, prin urmare ele pot fi folosite în același timp. Astăzi, în cele mai multe dintre biserici se obișnuiește baterea acestora în trei stări, adică în mod alternativ: toaca, apoi clopotele, de trei ori fiecare.

Printre obiceiurile populare care folosesc semnalul muzical realizat pe toaca bisericii sau o invocă se numără: toconelele, bricelatul, strigarea peste sat, obiceiul trasării granițelor satului după sunetul toacei, scrierea unor pomelnice și a dușmanilor pe toacă. Toconelele este titlul generic atribuit obiceiului rural de utilizare a toacei în afara ceremonialului religios în Săptămâna Patimilor. Obiceiul este răspândit în special în nordul, sud-vestul și estul Transilvaniei (Banat), Oltenia. Obiceiul, aflat pe cale de dispariție, are și o semnificație laică. Este practicat de copii care, prin baterea toacei, își exprimă bucuria că au scăpat de lungile zile de post.

O credință mai veche spune că un om care a fost scris pe toacă nu va muri de moarte bună. Se pare că scrierea pe toacă încă mai este o metodă de răzbuna re folosită în special de moldoveni. Credincioșii merg pe furiș prin clopotnițele lăcașelor de cult și încrustează numele celor de care se simt amenințați. Ei așteaptă, apoi ca ciocănelele care anunță începutul slujbei să le rezolve problema. Există și credința potrivit căreia dacă persoana pe care o pui pe toacă este nevinovată, tot răul se întoarce împotriva celui care a scris pe toacă. Acest obicei al scrierii pe toacă este foarte vechi și este destul de răspândit în lumea otodoxă.

Cu prilejul documentării pentru această temă, am aflat că România este singura țară ortodoxă în care se organizează concursuri și concerte de bătut toaca.

În anul 2015, am coordonat echipajul format din elevele Andone Mădălina Elena, Șoica Bianca Petronela și Aramă Bianca Mihaela a prezentat portofoliul **”Căsătoria şi familia – instituţii demodate pentru vasluieni?”** inclus la secțiunea ”Studiu privind mentalități culturale și cercetare sociologică”.

Studiul a fost structurat pe 3 capitole: Problema, Studiul privind opiniile vasluienilor despre căsătorie şi familie, Profilul familiei vasluiene în societatea contemporană. Câteva constatări. În ceea ce priveşte problema studiului, elevele au pornit de la disputa care există astăzi privind evoluţia familiei româneşti. Punctul de vedere optimist consideră că familia traversează o perioadă de tatonare în scopul găsirii unui nou echilibru. Punctul de vedere pesimist consideră că familia românească contemporană se află într-un declin

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

continuu. Într-adevăr, în ultimele două decenii, familia românească a cunoscut transformări importante. Pornind de la aceste aspecte, cele trei eleve şi-au pus nişte întrebări:

- Se află familia vasluiană într-o situaţie de impas sau de criză?
- În ce măsură mai sunt valorizate căsătoria şi familia de către vasluieni, în contextul transformărilor socio-economice din ultimii ani?
- Sunt vasluienii, prin opiniile exprimate, tradiţionalişti, în ceea ce priveşte felul în care privesc căsătoria şi familia?

Pentru a găsi răspunsuri la aceste întrebări, e levele au realizat o anchetă în rândul vasluienilor pentru a surprinde câteva dintre aspectele esenţiale subliniate de specialişti, pe tema transformărilor din domeniul căsătoriei şi al vieţii de familie. Un număr de 142 de participanţi au răspuns la întrebările chestionarului. Participanţii sunt din mediul rural, în special din satele Sauca, Laza, Roşieşti, Soleşti, Ivăneşti. Dintre aceştia, 58% au fost de sex feminin şi 42% de sex masculin. Participanţii au avut vârste cuprinse între 18 şi 67 de ani, cu o vârstă medie de 32 de ani.

Proiectul de conservare propus s-a numit „Rădăcini” şi a avut ca repere principale valorile familiei păstrate în primul rând de fotografia veche. Scopul proiectului de conservare a fost descoperirea, promovarea şi valorizarea potenţialului artistic al fotografiilor vechi de familie, importante elemente ale patrimoniului cultural local, precum şi promovarea valorilor familiei.

Printre anexele portofoliului s-a numărat și un DVD care conține un interviu cu preotul Halapciug Corneliu care slujește la Biserica cu hramul Sfinților Gheorghe și Haralambie din satul Laza despre familia vasluiană în societatea contemporană

În anul 2016, echipajul format din elevele Proca Ștefania Cristina, Proca Roxana și Andone Mădălian Elena a pregătit tema **”Elemente de cultură tradițională: casa şi ograda țăranului vasluian”**. Motto-ul portofoliului: „*... de o casă tradiţională nu te vei plictisi niciodată şi ea nu va deveni demodată niciodată pentru că se înscrie nu în modă, ci în tradiţie*” (Liliana Chiaburu, arhitect de case tradiţionale).Structura portofoliului: Introducere, Arhitectura tradiţională, Casa ţărănească, Prispa – element arhitectonic tradiţional al casei româneşti, Interiorul locuinţei ţărăneşti, Ograda ţăranului, Valoarea spirituală şi socială a casei ţărăneşti, Muzeul sătesc din Sauca Ca anexe, elevele au atașat imagini cu case din satele vasluiene, precum şi un material video cu prezentarea Muzeului sătesc din Sauca, comuna Laza. Titlul proiectului de conservare: ”Casa țărănească. Conștientizare și valorizare”.

Fiind îndeobşte propriul său arhitect şi constructor, ţăranul român a elaborat, în timp, o arhitectură proprie, în strânsă legătură cu mediul natural-geografic, condiţiile vieţii sociale şi contextul ocupaţional şi funcţiunea practică. Natura i-a oferit toate materialele necesare: lemnul şi piatra, lutul, stuful, paiele cu care, pentru el şi familia sa, a construit casa, pentru adăpostirea animalelor şi utilajelor a ridicat acareturile (anexele gospodăreşti). În cadrul gospodăriilor, casa reprezintă nucleul la care sunt raportate şi faţă de care sunt ordonate anexele gospodăreşti. Pentru ţăranul român, casa nu avea doar o valoare materială şi utilitară, el se simţea profund legat de casă prin calităţile pe care i le conferea ca unui nucleu de stabilitate, în care avea parte de tihnă şi armonie, loc rodnic şi benefic, generator de sensuri spirituale, nu numai materiale.

Valoarea spirituală şi socială pe care ţăranul român o conferea casei era foarte puternică. Pentru el, casa era strâns legată de familie şi de tradiţie. Nu se putea concepe întemeierea unei familii fără ridicarea unei gospodării, a unei case proprii, ţăranul nu se simţea întreg, dar nici „în rând cu lumea” dacă nu avea şi casă. Aşadar, străduinţa şi nevoia de a-şi întemeia o casă erau nutrite de un profund sentiment social de angrenare în comunitate, dar şi de stabilitate a familiei în faţa satului. Pentru omul contemporan, obişnuit mai mult cu o viaţă abstractă, dezrădăcinată, este greu de înţeles bogăţia de semnificaţii pe care o avea

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

pentru ţăran casa părintească. Ernest Bernea afirma că „Casa părintească însemna pentru ţăranul român tradiţie vie, însemna lege, însemna rudenie, care uneori e de natură spirituală, însemna cuib de lumină şi radiaţie de binefaceri ale unor date venite din adâncimi necunoscute, dar care acţionează puternic”.

În unele locuri, oameni îndrăgostiţi de istoria locului, care au dorit să conserve şi să prezinte lumii elementele locale de arhitectură şi meşteşuguri, au realizat adevărate colecţii. Un muzeu sătesc a fost creat şi în satul Sauca, comuna Laza. Aici sunt expuse obiecte vechi de uz gospodăresc donate de localnici, precum meliţe, meliţoi, foşalăi, piepteni, textile de interior, costume populare, piese de mobilier, scoarţe, cu care sunt ilustrate ocupaţiile şi obiceiurile specifice locului. Muzeul sătesc din Sauca, numit şi „lada de zestre a satului Sauca”, a fost organizat de Rodica Bulboacă într-o fostă sală de clasă a şcolii vechi. Ea s-a ocupat cu adunarea a peste 100 de obiecte de prin curţile ţăranilor, fiecare cu povestea lui. Sunt obiecte vechi care se găseau odinioară în mai toate gospodăriile româneşti. Aici găseşti albii în care mamele îşi îmbăiau pruncii cu leşie, paturi u saltele din paie, cobâle din lemn îmbinate cu cepuri. Unele exponate sunt unicat pentru această zonă. Un exponant important este meliţoiul folosit cândva la recoltatul cânepii, utilizată la fabricarea sacilor. Cel mai valoros exponat se află pe unul din pereţii muzeului; este un covor cu motive naţionale vopsit natural, vechi de peste 150 de ani.

În discursul său de recepție la Academia Română din 1937, intitulat *Elogiul satului românesc,* poetul şi filosoful român Lucian Blaga dezvolta de fapt metafora sa poetică *„veşnicia s-a născut la sat“* iar prozatorul Liviu Rebreanu în discursul său de recepție la Academia română din 1939, intitulat *Laudă ţăranului român,* afirma că *„la noi, singura realitate permanentă, inalterabilă, a fost şi a rămas ţăranul”.* Ne întrebăm astăzi dacă satul românesc mai trăieşte, cum constata Lucian Blaga sau dacă ţăranul român mai poate să determine *„destinul nostru ca neam, ca stat şi ca putere culturală”*, cum spera Liviu Rebreanu.

În anii 2017 și 2018 am colaborat cu profesoara de limba română Mihaela Mărăndescu în pregătirea a două echipaje care au participat cu succes la faza județeană a concursului ”Cultură și civilizație în România”.

În anul 2017, echipajul format din elevii Anton Alexandra, Iacob Gabriela a prezentat portofoliul ”Primiți cu capra?”. Structura portofoliului: I.Teatrul popular-prezentare generală, II. Jocul caprei, III. Cercetare sociologică/investigație bazată pe chestionar. Ca anexe, elevii au adăugat 7 texte specifice jocului caprei culese din diverse sate vasluiene (precum Fâstâci, Coroiești, Cozmești, Arsura, Chircești etc.), un CD ce conține înregistrarea jocului caprei pe care elevii l-au prezentat în decembrie 2016 la serbarea liceului dedicată sărbătorilor de iarnă și chestionarele aplicate elevilor.

În prima parte a studiului, elevii au prezentat informații generale despre teatrul popular. Teatrul popular românesc este o descoperire a secolului XX, deși are în spatele său o existență de două secole. Teatrul popular a intrat foarte târziu în atenția etnografilor. Regiunea Moldova este patria teatrului popular. Aici teatrul popular a avut cea mai largă răspândire și implicit cel mai vast repertoriu. De ce Moldova este patria teatrului popular? În primul rând, pentru că moldoveanul are o chemare sau o aplecare spre spectacular. Șugubăț, vesel, poznaș, larg în gesturi și vorbă, petrecăreț, este în orice clipă pornit să închipui teatru din te miri ce. Datorită fondului său, moldoveanul a îmbrățișat pe dată orice scorneală hazoasă și a materializat idei sau fapte de care a auzit sau pe care le-a văzut. În acest teatru costumația joacă un rol important. Actorii – indiferent de piesă – pun o deosebită grijă pe costumație; ea

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

trebuie să fie cât mai fastuoasă, cât mai încărcată, cât mai violentă și cât mai strălucitoare. Spectatorii sunt fascinați de costum și uneori ignoră jocul sau alte amănunte scenice.

Capra reprezintă cel mai vechi și cel mai popular joc cu mască. Patria sa este Moldova, aici fiind întâlnită aproape în fiecare sat. În Muntenia, Dobrogea și Oltenia a fost adusă din Moldova în anii 1919-1920 de soldații care au fost pe front și de cei care își făceau stagiul militar în orașe din aceste regiuni. În provicniile amintite, Capra se joacă doar în unele sate. Aceeași situație este în Transilvania și Banat. De ce Moldova este patria teatrului popular? În primul rând, pentru că moldoveanul are o chemare sau o aplecare spre spectacular. Șugubăț, vesel, poznaș, larg în gesturi și vorbă, petrecăreț, este în orice clipă pornit să închipui teatru din te miri ce. Datorită fondului său, moldoveanul a îmbrățișat pe dată orice scorneală hazoasă și a materializat idei sau fapte de care a auzit sau pe care le-a văzut.

Capra se înfățișează sub câteva forme. Prima și cea mai veche este Capra simplă alcătuită din mască și Cioban, stăpânul caprei. Acesta îi cânta din fluier iar capra juca. Capra făcea un joc decent, însoțit de mici gesturi hazlii. Cu timpul, jocul s-a dezvoltat, devenind un spectacol cu mai multe personaje. La început au apărut Moșu și Baba care închipuie scenete hazoase, simple, brodate pe teme rurale și domestice. Treptat, în alai și-au mai făcut apariția și alte personaje: Căpitanu, Vânătoru, Doctorul, Ngustorul, Țiganii, mireasa etc. Personajele au fost luate de la alte jocuri. Ei au fost ”înfiiați” pentru a se da culoare și varietate alaiului. Unele personaje se întâlnesc mai des, altele mai des. Personajul principal pe care cade accentul este Capra. Publicul este atent, admiră și se entuziasmează de jocul caprei, și nu de ceea ce fac cei din ceată, deoarece nu este deloc ușor să țopăi îndrăcit având în spate, de sus până jos, un țol gros încărcat cu fel de fel de ornamente.

Cu timpul, în jocul Caprei s-au strecurat două motive din etnografia satului: deochiul și descântecul. La unele jocuri, apare Negustorul care vrea să cumpere Capra. El intră în tratative cu stăpânul și-i cere să vadă cum joacă Capra. Dacă Capra s-a deocheat (a deocheat-o unul din ceată minunându-se ce frumos joacă) n-o mai cumpără, dar stăpânul îi spune negustorului că Baba sau Moșu vor scula Capra. La unele jocuri, Negustorul vrea să vadă dacă Capra dă lapte mult. Stăpânul o lasă să o mulgă, dar Negustorul este ”rău de mână”, a deocheat-o. Stăpânul îl ceartă și se naște astfel un dialog hazos, tipic rural. Negustorul ca să îl împace pe stăpân îi spune că se va duce în sat să caute o Babă care știe să descânte. O găsește și vine cu ea. Baba o descântă și Capra se scoală.

Jocul Caprei s-a încetățenit în Moldova fiind astăzi jocul cu caracterul spectacular cel mai răspândit și mai îndrăgit. Tot în Moldova au apărut și inovațiile la Jocul Caprei. Moldovenii s-au străduit să pună ceva care să o facă cât mai ”frumoasă”, adică spectaculară și teatrală. Nu au alergat prea departe în a căuta noutatea, s-au uitat în jurul lor și au găsit-o. Satul le-a dat motivul vânzării, al deochiului și al descântecului. Unui moldovean de la sfârșitul secolului al XIX-lea i-a venit în minte să introducă în Jocul caprei scene și personaje din Alaiul Nunții. Astfel, în unele jocuri, pe lângă personajele menționate, mai apar Mirele, Mireasa, Socru Mare, Soacra Mare, Nunu, Nuna și nuntașii. Vornicu, care este conducătorul alaiului, se duce la tatăl Miresei și îi spune o zicere lungă și alegorică luată din ceremonialul de nuntă. Tatăl află că Mirele a plecat la vânătoare și în cale i-a ieșit o căprioară pe care a alergat-o și care s-a ascuns printre ei, căprioara fiind Mireasa. După un dialog cu întorsături și șiretlicuri în vorbire, aflat în ceremonialul de nuntă, Socrul Mic îi dă fata. Se oficiază cununia și, în final, ca o apoteoză, Capra face un joc, iar întregul alai încinge o horă în jurul Caprei în timp ce ea joacă. Treptat, desfășurarea jocului se modernizează. Doctorul cu seringa și injecția a înlocuit descântecul. Deochiul a fost înlocuit cu vânătorul care împușcă capra fără să știm de ce. Stăpânul caprei cheamă doctorul care face o injecție. Aceste inovații au diminuat oarecum farmecul țărănesc al jocului.

În Vaslui, sceneta jocului caprei se bazează pe motivul îmbolnăvirii caprei. Din diverse motive (diochiul, foametea, setea, împușcarea de către vânător), capra cade la pământ. Supărarea stăpânului și stăpânei (moșului, babei, ciobanului) este destul de repede alungată de intervenția promptă a unuia dintre moșnegi, care stăpânește practici de medicină empirică, sau a babei, care știe să descânte, sau a doctorului care, cu mijloace ale medicinei moderne, poate să însănătoșească capra bolnavă. Sursa principală a

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

comicului este dată de momentul în care negustorul venit să cumpere capra, fie și numai pentru pielea ei, arată că se pricepe tare puțin la întreținerea și apucăturile acestui animal.

În anul 2018, echipajul format din elevele Ciobanu Daniela, Cocea Elena și Nedelcu Crina au prezentat portofoliul cu tema ”Cântecul popular românesc”. Portofoliul a avut următoarea structură: I.Studiul ”Cântecul popular românesc” , II. Rezumatul studiului, III.Investigație bazată pe chestionar. Ca și anexe, elevele au adăugat textele unor cântece populare specifice satelor vasluiene, un CD ce conține fotografii și materiale video de la diverse activități în care Nedelcu Crina a cântat muzică populară, atât la nivelul școlii, cât și la diverse concursuri, fie individual, fie ca membră în grupul vocal folcloric ”Floarea Dorului” . De asemenea, tot la anexe am adăugat și chestionarele completate de elevi.

În primul capitol al studiului, au fost prezentate câteva aspecte generale privind creația literară populare, cum ar fi trăsăturile acesteia, tipologii și clasificări. Genurile folclorice muzicale se încadrează în două categorii:

- **ocazionale** (adică legate de prilej se interpretează în cadrul unor obiceiuri din: ciclul calendaristice - obiceiurile specifice sărbătorilor de iarnă, Paște și alte sărbători de peste an din calendarul creștin ortodox, ciclul familial – naștere, nuntă, etc., obiceiuri specifice ocupației – agricultura, vânătoare, etc.)
- **neocazionale** (nelegate de prilej: pot fi interpretate oricând). Repertoriul liricii neocazionale conține cele mai vii genuri ale folclorului, fiind supus ca atare unei continue prefaceri, pentru a fi în pas cu viața și simțămintele oamenilor, tipurile melodice concretizându-se în nenumărate variante. Sfera largă a liricii neocazionale este definită doar pe baza criteriului literar și functional: luând în considerare și criteriul muzical se disting trei genuri: doina, cântecul propriu-zis și muzica de joc.

În al doilea capitol, au fost prezentate informații despre cântecul propriu-zis. Termenul de „propriu-zis” adăugat la cel de „cântec” a fost precizat pentru prima dată de cercetătorul Constantin Brăiloiu pentru a sugera deosebirile acestuia față de alte genuri (repertoriul familial, obiceiurile de peste an, balada, doina, cântecul de joc). Asocierea unor texte literare de cântec propriu-zis cu melodii de doină, fac, ca cele două genuri să fie greu delimitate din punct de vedere strict poetic. pe lângă forma “clasică” a cântecului propriu-zis, au fost identificate şi forme intermediare precum: doina-cântec (Muntenia şi Moldova), cântec-doină (Năsăud şi Salaj), cântec-cântec de joc. Sunt două tipuri de cântec propriu-zis: de stil vechi și de stil modern.

- **Cântecul propriu-zis de stil vechi** s-a conturat în perioada medievală, în secolele XI-XVIII și există câteva subdialecte zonale care nu pot fi delimitate cu exactitate deoarece apar anumite interferenţe şi influenţe între ele. Exista subdialectul transilvănean, bănăţean, muntenesc, moldovenesc. Îndeplinește funcții multiple (de comunicare, de alinare a suferinţelor, încurajare în momente grele, distracție).
- **Cântecul propriu-zis de stil modern** a apărut la jumătatea secolului al XVIII-lea şi s-a conturat stilistic la începutul secolului al XX-lea. A fost depistat de către specialişti, iniţial în Muntenia Subcarpatică, apoi în Transilvania şi Moldova. Cântecul propriu-zis de stil modern este un rezultat la întrepătrunderii dintre graiuri sau a impactului cu creația cultă și cea străină.

În capitolul al treilea, au fost prezentate temele poetice predominante în cântecele propriu-zise. Nefiind legat de momente sau prilejuri deosebite, această specie corespunde tuturor problemelor vieții de toate zilele ale omului. În el se exprimă întreaga gamă de sentimente, simțiri, idealuri și năzuințe ale omului. După tematică, genul cântecului propriu-zis cuprinde variate specii: de dragoste, de dor, de jale și de urât, de înstrăinare, de armată și război, cântece în care se zugrăvește natura, în care este subliniată reversibilitatea timpului.

Cele mai frecvente teme poetice care se întâlnesc în cântecul propriu-zis se referă la dragoste și dor. Dragostea ca sentiment al tinereții este oglindită cu toate nuanțele ei de bucurie, satisfacție dar și cu unele neplăceri și necazuri. În nicio altă manifestare artisitcă, dorul nu poate fi mai clar și mai sugestiv exprimat ca în creația artistică populară. De multe ori, Natura este părtaşă la iubirea adevărată şi mijloceşte legătura dintre cei îndrăgostiţi

Mediul înconjurător, spațiul cu elementele sale și mai ales dealul și pădurea, dumbrava cu pomi și arbori, plopul, bradul formează climat și prilej prin care țăranul își exprimă sentimentul de bcuurie, veselie și admirație pentru tot ceea ce este în jurul său dar uneori își exprimă sentimentul de durere necaz, supărare și resemnare. Dintre toate elementele naturii, *codrul* ocupă un loc aparte în viaţa ţăranului: codrul este casa, familia, tot ceea ce este înrudit cu el sau aproape de el, într-o perfect simbioză. *Muntele*, mare izvor de

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

energie, cu păduri şi ape limpezi este loc de transhumanţă din timpuri imemoriale. Dintre animale iese în evidență calul, bun tovarăș al țăranului. Dintre păsări se reliefează cucul. Dragostea pentru cuc, simbol al primăverii și al iubirii, este din plin oglindită în multe variante ale cântecului propriu-zis din județul Vaslui.

Familia, rădăcinile şi satul sunt teme des întâlnite în cântecul propriu-zis. Pribegia şi strămutarea în alte locuri provoacă răni adânci în sufletul ţăranului înstrăinat, dorul de casă, de părinţi şi de neam secătuieşte sufletul, nu poate fi înlocuit cu nimic: În cântecul popular sunt transpuse toate nevoile, tristeţile sau bucuriile ţăranului simplu, cu frică şi dragoste de Dumnezeu. De aceea, legătura dintre credinţă şi mesajul transmis prin muzica populară este una strânsă.

Prin proiectul de conservare cu titlul ”Cântec și voie bună” elevele și-au propus să ”facă reclamă” cântecului popular românesc. Chiar dacă trăim într-o lume mereu în schimbare, cu ritmuri de viaţă din ce în ce mai alerte, mai există totuşi şi lucruri care vor rămâne vii în memoria colectivă ca o constantă a vieţii spirituale. Printre acestea, tradiţiile și cântecele noastre trebuie să fie preluate şi transmise următoarelor generaţii. În actualul context de multiculturalitate și interculturalitate, conservarea valorilor specifice fiecarei țări, precum și valorificarea acestora reprezintă un obiectiv comun de afirmare și etalare a bogăției și diversității valorilor culturale.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

- V. Adăscăliței, *Teatrul popular de Anul Nou din județul Vaslui*, București, 1971.
- Lucia Berdan, *Cântecul popular epic eroic din Moldova*, Editura ALFA, Iași, 2003.
- Ernest Bernea, *Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român*, Editura Humanitas, București, 1997.
- Ernest Benea, *Civilizația română sătească*, Ed. Vremea, Bucureşti, 2006.
- Pavel Delion, *Folclor muzical din județul Vaslui*, 1982.
- Vlăduţiu Ion, *Etnografia românească*, Bucureşti, 1973.
- Sim. Fl. Marian, *Sărbătorile la români. Studiu etnografic*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.
- Irina Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, București, 1998.
- Horia Barbu Oprișan, *Teatrul popular românesc*, Editura Meridiane, București, 1987.
- Popescu, R., *Valori ale familiei în România şi în Europa*. În B. Voicu, M. Voicu (coord.)
- Oprea Gh.. Agapie L., *Folclor muzical*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- Dan Ravaru, Silvia Ravaru, *Datini și obiceiuri de pe Valea Tutovei*, Vaslui, 1981.
- Georgeta Stoica, *Interiorul locuinţei ţărăneşti româneşti*, Bucureşti, 1970.

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

TRADIȚII LA ROMÂNI

1 Decembrie – Tradiţii care ne unesc – Nunta la români

Activitatea desfăşurată astăzi, 29 noiembrie 2019, a urmărit redescoperirea tradiţiilor reprezentative pentru spiritualitatea românească, sentimentul mândriei naţionale. Tinerii prezenţi la activitate au descoperit tradiţiile şi obiceiurile de nuntă din Banat, Ardeal, Maramureş, Oltenia, Moldova, Bucovina, Dobrogea. Atmosfera de joc şi voie bună a fost întreţinută de un colaj de cântece tradiţionale, la care s-au adaugat bucatele cu care moşi strămoşi nuntaşii îşi întâmpinau oaspeţii. Păstrând şi dezvoltând patrimoniul moral-educativ rural ne apărăm propria noastră identitate, dragostea de frumos, bunătatea, ospitalitatea, omenia, toleranţa, valorile morale făurite de-a lungul timpului prin trudă, suferinţe şi răbdare.

Prezentarea Jocului caprei la prima ediție a Festivalului de datini și obiceiuri de iarnă (16 decembrie 2019) organizat de Muzeul Județean ”Ștefan cel Mare” Vaslui.

Organizatori:

- Prof. Ganea Crăița
- Prof. Mărăndescu Mihaela
- Prof. Donosă Oana
- bibliotecar Dascălu Emilia

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

Educație prin lectură

Prof. Daniela Croitoru

Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui este beneficiarul unui grant în cadrul Proiectului privind Învățământul Secundar/Romanian Secondary Education Project – ROSE. Proiectul cu titlul **”Pași spre succes!” (PASS)** este implementat în perioada 2018-2022.

Obiectivul general al proiectului PASS: Sprijinirea elevilor de la învățământul liceal, filiera tehnologică, în vederea creşterii şanselor de reuşită în plan şcolar, personal, profesional.

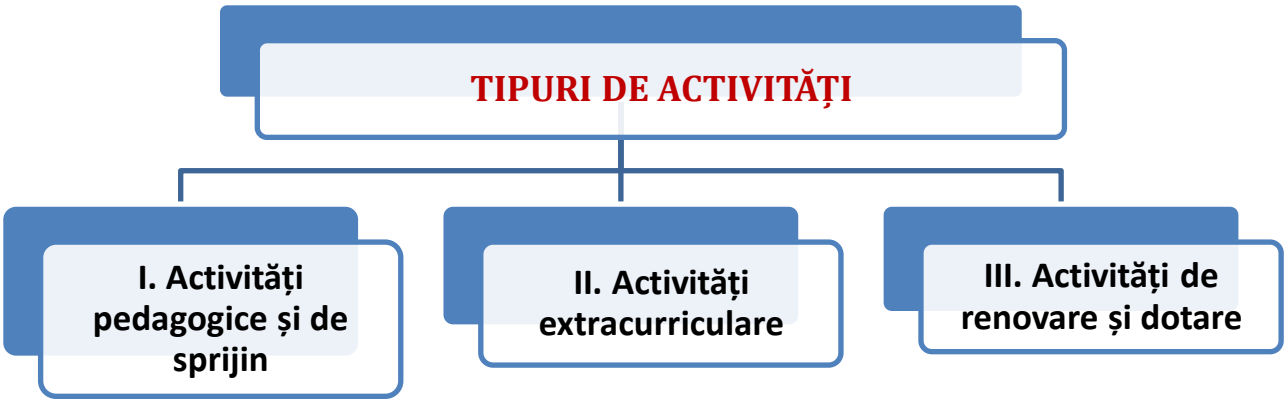

În cadrul activităților extracurriculare, pe parcursul celor 4 ani, vor fi implementate 32 de ateliere de educație informală ”Educație prin lectură” (câte 8 activități în fiecare an).

Aceste ateliere de educație nonformală sunt axate pe aplicarea de strategii și metode de optimizare a lecturii (texte literare și non literare): lectură, exerciții de comprehensiune a textelor, sumarizarea textelor, dezbateri, formulare și argumentare puncte de vedere pornind de la texte literare și nonliterare, concursuri literare etc. Patru grupe de aproximativ 25 de elevi vor participa în fiecare an la câte două ateliere de educație non-formală.

Aceste ateliere de educație nonformală sunt axate pe aplicarea de strategii și metode de optimizare a lecturii (texte literare și non literare): lectură, exerciții de comprehensiune a textelor, sumarizarea textelor, dezbateri, formulare și argumentare puncte de vedere pornind de la texte literare și nonliterare.

Obiectivul general al acestor activități este promovarea lecturii în rândul liceenilor prin valorificarea literaţiei şi a povestirilor scurte ca instrumente de dezvoltare personală. În acord cu definiţia agreată la nivel european, literaţia se referă la dezvoltarea competenţelor de lectură şi scriere care facilitează înţelegerea şi

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

învățarea, folosirea și evaluarea critică a informațiilor furnizate în moduri variate care includ texte scrise, electronice și imagini. Competențele de literație sunt: citit, scris, vorbit. Numeroși elevi de la Liceul „Ștefan Procopiu” se descurcă greu la citit, scris, comunicarea orală. Acești elevi trebuie să fie susținuți pentru a-și dezvolta competențele în domeniul literației.

Activitățile au la bază scurte povestiri precum “*Darul magilor*” de O. Henry, “*Doamna, sau tigrul*”? de Frank R. Stockton, “*Milionarul model*” de Oscar Wilde, ”*Colierul*” de Guy de Maupassant. Prin intermediul acestor povestiri scurte elevii au explorat natura umană și diverse modele comportamentale, și-au dezvoltat imaginația și gândirea critică, au căutat soluții la probleme de viață. Elevii au fost încurajați să facă conexiuni între povestire și experiențele personale. Elevii au lucrat în echipă și și-au dezvoltat competențele de a interpreta situații și acțiuni, de a formula opinii privind lecțiile de viață oferite de povestirile scurte selectate. Au fost abordate teme interesante precum valorile şi virtuţile umane, generozitatea, automotivarea, rezolvarea problemelor, luarea deciziilor, frumuseţea umană, prejudecăţi şi stereotipuri etc.

În cadrul activităților sunt aplicate diverse strategii de lectură şi comprehensiune a textului. Unele dintre aceste strategii s-au aplicat înainte de lectură („Anticiparea”, „Tea party”, „Primele rânduri”, „Think-Pair-Share”), altele în timpul lecturii („Spune ceva”, „Citirea printre rânduri”, metoda GIST, „Gândeşte cu glas tare”, „Mozaicul”, „Învăţarea reciprocă”, „Pune întebări”) sau după lectură („Scala”, „Cineva a dorit dar...”, „Strategia 5-4-3-2-1”, „Strategia 3-2-1”, „Piramida 1-2-3-4-5”). Unele strategii au constat în sistematizarea informaţiilor pe baza unor organizatori grafici („Diagrama Venn”, „Scheletul de peşte”, „Copacul ideilor”, „Harta povestirii”, „Lanţul evenimentelor”, „Pânza de paianjen”, „Modelul Frayer”).

Valenţele formative care recomandă folosirea acestor metode şi strategii în scopul modernizării şi eficientizării actului didactic sunt numeroase: asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi original al acestuia, asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, încurajează lectura şi înţelegerea textelor, asigură exersarea priceperilor şi capacităţilor în diverse contexte şi situaţii, dezvoltă motivaţia pentru învăţare şi gândirea critică, transformă elevul din obiect în subiect al

ISSN 2248–0692
ISSN–L = 2248–0692

învățării, elevul devenind coparticipant la propria formare. Aceste metode îl ajută pe elev să caute, să cerceteze, să găsească singur cunoştinţele pe care urmează să şi le însuşească, să afle singur soluţiile la probleme, să prelucreze cunoştinţele. Aceste metode îl învaţă pe elev să lucreze îndependent, pregătindu-l astfel pentru educaţia permanentă.

Metoda G.I.S.T. (Generarea de Interacţiuni între Scheme şi Texte) presupune selectarea unui scurt pasaj într-un capitol care are o idee principală importantă, citirea de către elevi a paragrafelor şi rezumarea acestora cu propriile cuvinte în maxim 20 de cuvinte (sau mai puţin). La nivelul întregii clase, se cere elevilor să realizeze un rezumat comun, în 20 sau mai puține cuvinte. Rezumatele lor individuale vor funcționa ca ghiduri pentru acest proces.

Strategia "Cineva a vrut, dar ..." descompune sarcina de a rezuma prin următoarele întrebări: Cine este acel Cineva (un personaj principal) ?, Ce a vrut acel cineva?, Dar ce s-a întâmplat (conflictul) ?, Cum s-a rezolvat totul ?. Se folosesc patru coloane. Rețineți că cititorii în dificultate sunt deseori reticenţi în a da un rezumat, dar acest cadru îi face mai dornici și mai interesaţi de crearea unui rezumat. Strategia poate fi una dintre cele mai puternice instrumente de sinteză pe care să le predaţi elevilor dumneavoastră. Pentru un text mai lung, cum ar fi un roman, utilizați mai multe tabele în ordine și legați-le cu ajutorul Apoi lui (de exemplu, câte una pe capitol).

Capacitatea de a rezuma are beneficii semnificative pentru întelegerea și în cele din urmă reținerea și reamintirea informațiilor. Învăţând elevii să rezume în mod eficient îi ajută să învețe să sintetizeze informații, o abilitate de gândire de nivel superior care include analiza informații și identificarea de concepte cheie.

Participând la astfel de activități bazate pe aceste povestiri scurte, elevii au conștientizat că literatura este un instrument important care le poate învăța lecții importante, îi provoacă să pună întrebări, să găsească soluții şi îi determină să gândească, să facăconexiuni. Elevii au învăţat că literatura poate fi ca un puzzle care aşteaptă fie descoperit.

ROSE
ROmanian Secondary Education Project
Proiect pentru Învățământul Secundar Românesc

ZILELE ȘCOLII
EDIȚIA 2020

"ERASMUS+ Days"
Ediția 2019